

Cimborona

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
október
19

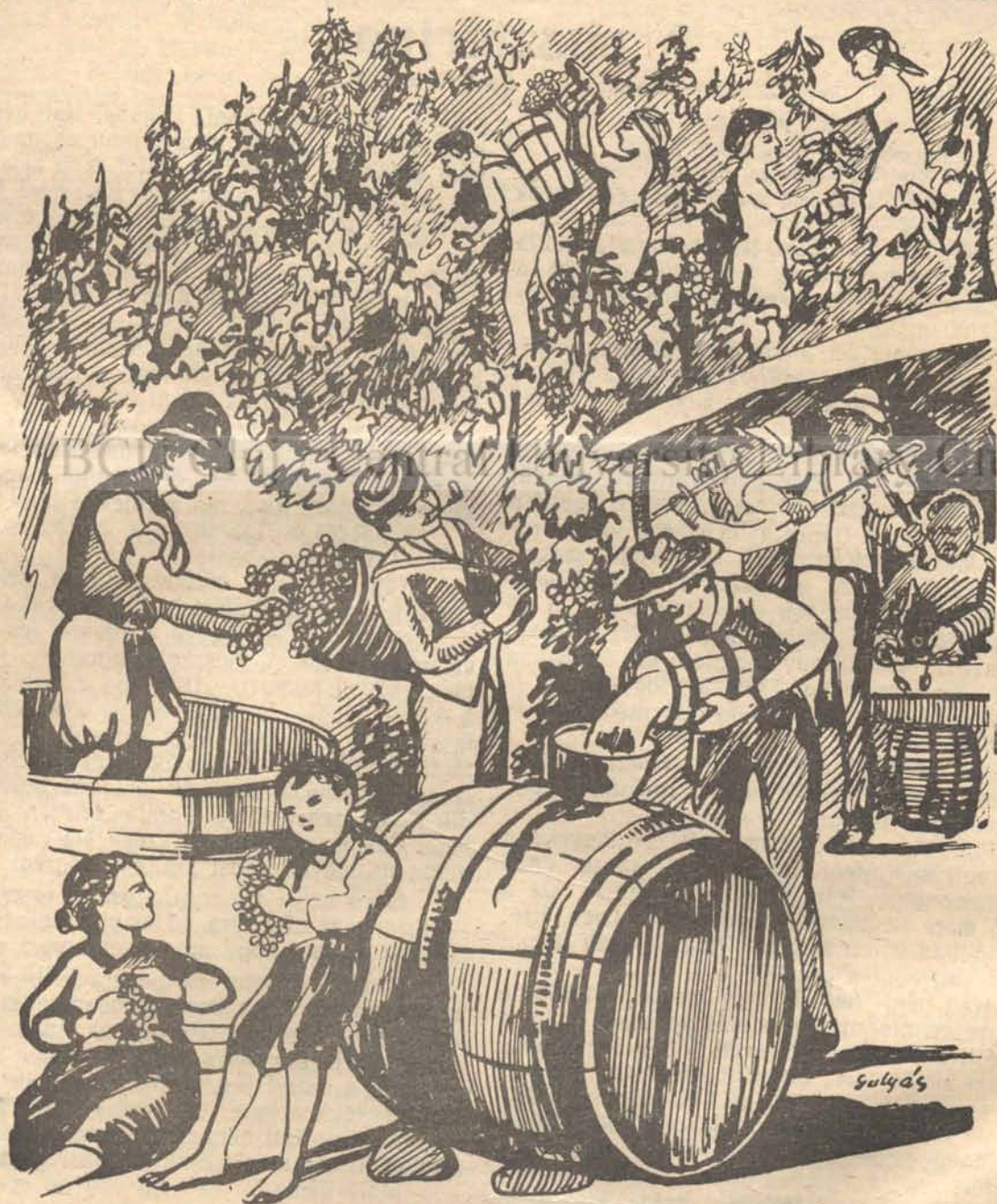

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Szüret, szüret, te szép ünnep,
Vidítója a szívünknek.

Nyugalomnak éje.

— Irta: DSIDA JENO. —

Lent csendes a föld,
mint májusi tenger
és jó puha ágyn
alszik az ur,
a kicsi ur:
az ember, az ember.

Fentről pedig,
hogy áldást hintsen,
csillag-szemével
békét mosolyog,
csodát mosolyog
az Isten, az Isten.

A suszterinas.

— Színjáték. Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

SZEREPLŐK:

Kati néni, Mari néni kofák, Peti,
Boriska, Naccsága, Rendőr.

(Utcarészlet a színpad, gyümölcsáros kofák ülnek kosaraik mellett.)

Kati néni: Ugy biza, lelköm, nem átalotta az arcátalan azt mondani, hogy loptam azt a 20 lejest, mikor én böcsületes uton módon, az utcán találtam.

Máris néni: Oh, — az Istentől elrugaszkodott kölyök! — Már hogy lopta volna kigyelmed, mikor böcsületes uton találta, drága szomszédasszony!

Peti: (fütyörészve, ugrálva jön, rongyos, piszkos suszterinas. Egy pár gyöngyörű, új női lakcipő van a kezében. Énekel.) »Mert legszebb tánc a simmi« ... (táncolhatja is egy kicsit tréfásan. Meglátja Kati nénit, szigorúan megáll előtte, csipőre teszi a kezét.) Hej, Kati néni gyöngyöm, aranyom, hát visszaadta-e már a 20 lejt a Molnárék Boriskájának? Visszaadta-e vagy nem? Mert bizony mondom én, hogy ha vissza nem adta, akkor lopta azt kigyelmed! — Én tudom, hogy ő vesztette el, még meg is verték érte.

Kati néni: Hordd el az irhádát, kölyök! Én senki igaz tulajdonát el nem loptam. Én böcsületes uton találtam!

Peti: Az ut böcsületes volt, de kigyelmed nem volt az, mikor felemelte a pénzt. Csak annyit mondok, Kati néni, adja vissza azt a pénzt, mert megbánja! Megveri a jó Isten érte! A hittanban is azt tanultuk, hogy a talált dolgot vissza kell adni a gazdájának.

Kati néni: (felkel, hogy megverje Petit, de az ügyesen átugorja az almás kosarat, amíg a kövér Kati néni körülkerüli. Lehet párnával kitömní kislányokat, hogy jó kövér kofák legyenek és lassan, nehézkiesen mozogjanak) Állj meg, te cudar, állj meg, te gonosz, hadd tépjem ki minden hajadszálát! Még engem mersz lekéztetni!

Máris néni: Üsse, üsse, drága szomszédasszony!

Kati néni: Állj meg, te akasztófa-virág!

Peti: (Kinyújtja a nyelvét) Me e e! Majd

bolond leszek megállani! Fusson, Kati néni, ha kergetni akar! (A kijárat felé kifut és míg Kati néni üldözi, ő másfelé visszafut. Épp akkor jön egy szépen öltözött naccsága. Kati néni kintről fenyegeti Petit, aki az almáskosár mögé áll.)

Peti: Parancsoljon drága naccságos asszony, három darab egy lej! A legfinomabb piros sólyom alma. Olyan mint a cukor! Parancsoljon, parancsoljon! — (A naccsága válogat a kosárban ezalatt Peti kifelé kiált) Gyűjék Kati néni, mert eladom az almáját! (Azzal átugorja Máris néni kosarát és kifut.)

Kati néni: (Lihegve, szuszogva jön) A gézengúz! A semmirevaló, node csak kerüljön egyszer a kezembe! — Parancsoljon nagyságos asszony! Egész friss, ma szedték a fáról!

A naccsága: Igazán szép gyümölcs. Nem adná el az egész kosarat?

Kati néni: Én bizony nagyon szívesen! Hová tetszik parancsolni? Még haza is viszem!

Naccsága: No vegye a kosarat és jöjjön velem, nem lakom messze! Hapci! — Jaj de meg vagyok hülve! — (Kirántja a zsebkendőjét a rediküljéből, de úgy, hogy a közönség is lássa, hogy egy száz lejes kirepül. A pénz a földön marad, a szereplők nem veszik észre. Ahogy elmennek, a másik oldalról besettenkedik Peti. Megelőzőleg ugrálás közben a lakk cipőt óvatosan Kati néni széke alá rakta, hogy utban ne legyen. Most jön és előszedi onnan.)

Máris néni: Mit söntörögsz itt, te csavargó! — Eridj már dolgodra. Tán biza holnapra kell csak az a cipő, hogy annyit ténferegsz vele.

Peti: Ez bizony még mára kell, — de ni, az árgyelusát, hogy összeporosodott itt a Kati néni széke alatt! — (Porolja az inge ujjával, közben elejti az egyik cipőt, és mikor felemeli, meglátja a száz lejest.) Hó, mi van itt! (Majd szájára teszi a kezét és zsebre vagja a pénzt.) No megállj, Kati néni, most megtanulod, hogy a talált jószág mégis csak az igazi gazdájáé.

Máris néni: Mi az? Mi van ott a földön? (Kiváncsian odacsoszog)

Peti: A földön? Már semmi sincs. Ez a cipő volt ni a földön, de már felemeltem.

Máris néni: De miért kiáltottál akkorát? Valami volt a földön!

Peti: Volt hát! — Most is van! Nézze, mennyi por van! — (közben fényesíti a cipőt Márisnéni fejcsóválva visszacsoszog a kosárhoz.)

Peti: (nézi magát a cipőben) A kutya látott még ilyen kicsi lábat! Alig látom meg az orromat benne! — Aztán, ha fényesítem is, mindig mellé köpök, olyan kicsi.

Boriska! (pirosszoknyás parasztleányka, kendő a fején, a kezében kendőbe kötött batyu, szomoruan jön) Isten veled, Peti! Megyek szolgálatot keresni! Mostohaanyám úgy megharagudott reám az elveszett 20 leiért, hogy kiüldözött a házból. Talán valami jó ember befogad szolgálónak! (Sir)

Peti: Hallja, Máris néni? Hallja? Már most kié a talált jószág? (nagyot kiált és felmutat az égre). Né, — mennyi golya! Vajjon hova szállnak? (Máris néni kíváncsian felrész, majd feláll és úgy néz arra felé, amerre mutatott Peti.)

Máris néni: Hol te gyerök? Hol van? Nem látom! (Peti ezalatt kilop egy csomó almát a kosarából és zsebrevágja)

Peti: Enyje de gyenge szeme van, Máris néni! Hát ott né! — (Boriska is arra néz, kezét a szeme fölé emeli, és nem veszi észre, hogy Peti becsempészi az almákat a batyujába.)

Boriska: Én se látok golyát, Peti! Hol látod?

Peti: Hol? Hát már elrepültek! Még a tegnap láttam őket. — Azóta persze, hogy elrepültek!

Boriska: Isten vele, Máris néni! Aztán gondoljon néha reám, az elüldözött árvára!

Máris néni: (kötényével törli a szemét) Ó, ó, te szegény kis árva! — (Odacsoszog hozzá, hogy megcsókolja, ezalatt Peti felfordítja a számlót amin Máris néni ült. Máris néni megcsókolja Boriskát és visszacsoszog az almás kosár mögé.)

Peti: Ne sirj, Boriska, és ne siess el innen! Meglátod, jóra fordul még a te sorsod is.

Máris néni: (beleül a telfordított székbe, persze hanyat esik) Jézus Márja-szenthabakuk! Segítsé! Jó emberek, segítség!

Peti: (ugrál és kiabál, de nem segít) Rendőr! Rendőr! Segítsé! Földrengés! Máris néni a szék mellé ült! Segítsé! Rendőr! Tüzoltók!

Boriska: Jaj, jaj, Máris néni lelkem, mindjárt segíték én. Gyere, Peti, segíts te is! (Próbálja felemelni, de nem bírja, mert Márisnéni a párnás derekával beleakad a székbe.)

Peti: Segitek én! Hogyne segitenék, drága Márisnéni lelkem! Rendőr! Tüzoltók! Segítsé! (közben Máris nénit mind jobban belenyomja a székbe.)

Máris néni: Jaj, jaj, te ördögfajzat, hiszen te nem segítesz! Jaj! Segítsé!

Peti: Állj félre, Boriska! — No, most

mondja meg, Márisnéni, Katinénié-e a husz lejes vagy Boriskáé? Most feleljen igazság szerint!

Márisnéni: Jaj, jaj, te csirkefogó, hát persze, hogy a Boriskáé, csak szabadíts már egyszer ki innen!

Katinéni (jön mérgesen a kosár almával vissza): Hogy a garabonciás diák ülne a sugara közé annak a gézenguznak . . . Hát kigyelmeddel mi van, szomszédasszony lelkem?!

Márisnéni (feltápáskodik nagy nehezen, de a számlót alig bírja lefeszíteni magáról): Hagyjon békét, hagyjon békét! — Hát ez a semmirevaló kölyök nem fölfordította a széket és én beleültem!

Peti (kiált): Segítsé, jó emberek! Márisnéni beleült a székbe!

Katinéni: Hát belőlem milyen csufot üzött! — Eladta az almámat, hármát egy leiért. Ebből a finom drága almából, aminek két lei darabja! És még el is vittem oda annak a naccságának, oszt mikor kiszámolom, hát úgy akarja fizetni ahogy a gyerök mondta. Tán biza bolondgombát ettem! Én biza egyet sem hagytam ott, visszahoztam mind egy szálíg!

Peti: Be jól tette, Katinéni! (Elsurrint egy almát és ott eszi vigan).

Katinéni: (utánafut, amennyire bír mozogni a párnáktól) Kitekerem a nyakadat!

(A naccsága jön egy rendőrrel, Peti elsomfordál, de úgy hogy azért a színpadon marad.)

Naccsága: Az előbb itt kiejtettem egy száz lejest, ki találta meg?

Márisnéni, Katinéni (egyszerre): Én nem! Én igazán nem!

Rendőr: A naccsága azt állítja, itt nyitotta ki a kizáróskáját, hát csak kigyelmetek találhatták meg!

Boriska: Rendőrbácsi, én is elveszítettem itt 20 leit, és sohasem találtam meg többé. (Sir) . . .

Katinéni: Ne sirj, Boriska, a te 20 lejedet én találtam meg, vissza is adom, — De Isten látja lelkemet, nem is láttam azt a száz lejt!

Rendőr: Itt esett le a maga kosara előtt, csak is magánál lehet. Meg fogjuk motozni! Mars a dutyiba!

Peti: (előugrik) Ha Katinéni megtalálta a Boriska 20 leiét, én is megtaláltam a naccsága száz lejét és nem engedem, hogy Katinéni dutyiba vigyék (Odaadja) Tessék. És mondja meg Katinéni, kié a talált jószág?

Rendőr: Szamárvagy fiam! Hát persze, hogy az előbbi gazdájáé! Mehetünk, nagyságos asszony. (El)

Naccsága: Köszönöm, kis fiam, gyere el a lakásomra, adok majd valamit! (El)

Boriska: Áldja meg az Isten, Katinéni, hogy megtalálta azt a pénzt. Most, tudom meg fog bocsájtani a mostoha anyám, és nem kell idegenben megkeresni a mindennapi kenyeremet.

Katinéni: (A szemét törli) Oh, oh, szegény gyermek, milyen nagy bajt hoztam reád! Nesze,

itt van a pénzed. (Kioldja a zsebkendő csücskéből és odaadja).

Peti: (mindkét kezével befogja a száját és úgy ordít) Jaj, jaj, mi van a számban! — Jaj mi van a számban!

Márisnéni Katinéni (odacsoszognak hozzá). Szent Isten! Mi van ezzel a szegény gyermekkel? Vajjon mi lehet a szájában szegénynek?

Peti: (ordít) Jaj, mi van a számban!
Katinéni: Hát mi van a számban lelkem gyermekeim?

Peti: (kinyújtja jó nagyra a nyelvét) A nyelvem, édes néni! — (azzal felkapja a cipőket, átugorja mind a két kosarat, s kiszalad.)

Függöny.

(Kolozsvár)

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés földünk multjáról és jövőjéről.)

Tamás: Sokszor hallottam már arról beszélgetni, hogy lassan-lassan kihűl a föld, elveszti a nap is erejét s mi itt fogunk bolyongani a sötétben és hidegben. Mindig megborzongok, ha ilyesmi eszembe jut. Nagyon szomorú lesz a világ, ha a mezőn nem lesz virág, ha egymás arcát nem lájuk és örökké fájni fogunk.

Apa: Sokat beszéltek és irtak is az emberek erről a dologról. Nemcsak téged nyugtalanít a világ jövője sorsa, hanem másokat is. Persze, te első sorban a hidegtől és a sötétségtől félted az utódaidat. Én az ilyesmitől nem félek. Egy olyan furfangos ember, amilyen te vagy, majd csak kitalál valamit. Például eszébe jut, hogy egy nagyon finom láncszemekből szőtt ruhát vegyen magára, a zsebébe egy kis vilamos géppuskát tesz. Ha aztán fájni kezd, megnyom egy gombot, a villamos áram átszalad a ruháján és melegíteni kezd. Ennek a szerkezetnek meg lesz az az előnye is, hogy világítani lehet, csak itt ott néhány villamos lámpácskát kell elhelyezni rajta. Sőt még a rangkülönbségeket is jelezni lehet. A hadnagy ruhájának bizonyos pontján egy lámpa gyul ki, a főhadnagyné kettő és így tovább. Nagyon jó világ lesz ez. Ha menekülni kell, az ember elolija a lámpáit; ha elejtett valamit, meggyújtja. A sötétben, a fenger mélységeiben lakó halak régen rájöttek erre a szerkezetre. Az oldalukon, ha akarják, villamos fény gyul ki és ők szépen tájékozódnak a sötétségben. Egy baj mégis lesz: a fősvény emberek nem fogják meggyújtani a lámpáikat és így a sötétben gyakran egymás lábára lépnek az emberek. De talán már akkor udvariasabbak lesznek és nem fognak nagyon haragudni.

Tamás: Te mindig bolondozol velem, apus, amikor tanulni akarok. Nagyon szeretném tudni, mi lesz a földünknek a sorsa, ha egyre hidegebb és hidegebb lesz.

Apa: Szeretek veled néha tréfálni, mert olyan komoly arcot vágasz, amikor kérdezősködsz. Aztán néha azt hiszed, hogy én jövőmondó vagy mindenttudó vagyok. Én csak azt szoktam elmondani neked, ami a tudósok megállapítottak. A világ elkövetkező sorsával ők sincsenek tisztában. Azt azonban semmiestre

sem szabad hinned, hogy évszázadról évszázadra hidegebb lett a földön, mióta itt állat és növényvilág van. Igaz, hogy voltak a mainál sokkal melegebb korszakok is, de voltak évezredek, amikor a mai ruhában dideregtél volna. Örökös hó és jég nemcsak a sarkok körül volt, hanem olyan területeken is, ahol most kitűnő szántóföldek vannak. Oroszország, Németország, Anglia nagy része évezredek át állandó jégtakaró alatt volt, majd újabb évezredek át felmelegedett a világ. Aztán hőszűnyedés következett. A tudósok pontosan megállapították, hogy az egyes hideg korszakokban hol volt az állandó jégnek határa. A hideg korszakokat jégkorszakoknak hívják. Van első, második, harmadik jégkorszak. Most valószínűleg nem hidegebb évszázadok következnek ránk, hanem inkább lassu felmelegedés jön. Talán néhány száz év múlva téli kabát nélkül fognak ezen a vidéken járni ivadékaink.

Tamás: Két dolgot nem értek. Honnan tudják az emberek, hogy jégkorszak volt és mielőtt sejtik azt, hogy melegebb időjárás következik ránk.

Apa: Első kérdésedre könnyen válaszolok. Nyomtalanul semmi sem tűnik el a világon. Ha a föld valamelyik részén évezredek kerekültek jégpáncél volt, az mély nyomot hagyott azon a területen. Csak egy példát mondok s azonnal megérted a dolgot. A hegyekre hullott és összefagyott hó nem áll szilárdan a hegycsúcson, hanem csuszik lefelé. Rettenetes sulya van egy ilyen hómezőnek. Az utját álló kisebb-nagyobb sziklatömegeket letördeli s hozza magával lefelé. Utját kisimítja és a tájékozott ember tisztában van, hogy itt, ahol most esetleg nagy erdősegek vannak, valaha évezredek át téli világ volt. De nemcsak egy dologra építi fel következtetéseit. A tudós előtt számtalan dolog bizonyítéknak látszik, holott a közönséges ember észre sem veszi. A második kérdésedre nem adhatok határozott választ. A tudósok is csak sejtik, hogy melegebb világ felé tartunk, még nem értenéd meg jól, mire alapítják feltevéseiket. Csak annyit mondhatok neked, hogy a föld kihűlése nem nagyon érdekel bennünket. Olyan vastag már az a réteg, amely a belső tűztengert körülfogja, hogy idekinn a belső melegnek már semmi hatása sincs. Ha például egy házban nagyon erősen

fűtenek, azért az udvaron megfagyhatnak. Hiába van a szobában türethetetlen hőség, a falakon kívül álló ezt nem érzi. Bennünket a meleg szempontjából a nap érdekel.

Tamás: Ha idekinn később nagyon hideg lesz, nem költözködhettek-e közelebb a belső tűzhöz? Egyszer beszélünk arról, hogy a régi emberek a földbe vájt üregekben laktak. Ezt megteheti a művelt ember is. Sőt a föld alatt nagy palotákat építhet, közelebb a belső tűzhöz és megvédheti magát a megfagyás ellen.

Apa: Nem is volna rossz leköltözni a föld alá. Bevezelnék az elektromos világítást építhetnénk szép palotákat, nem kellene félni a vilámtól, esőtől, nem fujna a szél. No de ettől még messze vagyunk. Nem kell még menekülnünk a föld felszínéről, nem kell még sok-sok ezer évig. Egy angol író érdekes könyvet írt a holdról. A holdon sokkal hidegebb van, mint nálunk, az ottlakók úgy védekeztek a hideg ellen, hogy leköltözködtek a belsejébe és ott szépen berendezkedtek. De ez, persze, csak mese, mert a holdon a tudósok szerint nincs élet.

Tamás: Mióta él ember a földön?

Apa: Nehéz erre a kérdésre határozott választ adni. A tudósok nagy részének az a véleménye, hogy körülbelül 30—40 ezer esztendővel, vagy még valamivel régebben jelent meg az ember a földön. Ásatások alkalmával megtalálták az ősember koponyáját és csontjait. Az első emberek nem egészen olyanok voltak, mint ma. Ha az erdőben szembetalálkoznál valamelyikkel, azt hiszem, nagyon megriádnál. Nehézkes teste, cammogó járása lehetett a régi embernek, különösen megijeszthetett volna a szemöldöke felett kiálló husos rész. Az ősember csontjait

azokban a rétegekben találták, melyek kb. 40—50 ezer évesek. Régebbi rétegekben nincsen emberi csont. Eddigelé még nagyon kevés csontot találtak. A legtöbb elpusztult a hosszú idő alatt. De kétségkívül még sok fog napvilágra kerülni, mert azok a csontok megmaradtak, amelyek teljesen száraz, a levegőtől elzárt rétegbe kerültek.

Tamás: Nem értem, miért kerülnek a föld mélyébe a koroknak a maradványai.

Apa: A víz állandóan pusztítja a hegyeket. Az eső csapkodja és kimossa, a jég repeszti, a hó lefele sodorja a kisebb nagyobb darabokat. Az áradás aztán megtölti a völgyeket. A hegyek tehát állandóan kopnak, a völgyek, alvölgyek emelkednek. Hegyes vidéken, nagy viharok után majd láthatod a lesodort köveket. Ha bármelyik hegyi partján megállsz, láthatod, hogy a meder a magasból lehordott kavicssal van megtöltve. Évezredek alatt rengeteg anyag töredezik le a hegyekből. A surlódás, a napfény, a növények mindig többet és többet mállasztanak szét. A levegő is megtelik porszemekkel, melyek beliszteznek mindent és évezredek alatt takarót terítenek az emberi alkotásokra és mindnyájukra. Ezért kerül minden a föld alá, honnan csak ásatások alkalmával jön ismét a napvilágra. A régi világ hatalmas erdői mélyen a föld alatt alusszák álmukat, de az ember leszáll az elnémult erdőbe és felhozza a köszönét, hogy gépeit hajtja vele. Földünk életkorát másfélszer millió évre becsülik a tudósok. Kimondani is rémisztő szám. Elgondolni szinte lehetetlen. Ha ezt a borzalmasan nagy időt nézed, igazat kell adnod Petőfiinek, hogy minden emberi alkotás és minden emberi élet csak annyi, mint futó felhőnek árnya, mint tükrön a lehelet.

Öcsike habot fuj.

Öcsikének ujabban legkedvesebb mulatsága a habfuvás. Pompás multság ez. Csak egy búzaszár kell hozzá, egy pohár s abban szappanhab. És csak bele kell mártani a búzaszárat a habos pohárba, egy szippantás és a búzaszár megtelik habbal. Aztán csak bele kell fujni, mindjárt kibuggyan a búzaszár végén egy ici-pici habocska, akkora, mint egy gombostűnek a feje. És csak fujni kell tovább, nő, nő a habocska, akkorára nő, mint egy labda.

Egyszer aztán mi történt? Nem történt egyéb, csak annyi, hogy egy vándor fotografus vetődött Kisbaconba, ott ment, mendegélt s betért a nagyapó kertjébe. Éppen akkor lép ki a konyhából Zsuzsi szakácsné, összecsapja a kezét:

— Jaj lelkem, de jó órában jöttl! Három álló esztendeje készülök, hogy levétessem magamat. Várjon, lelkem, várjon, hadd vegyem magamra ünneplő ruhámat.

— Hopp, — mondja Öcsike, ki most is éppen habfujással mulattatta magát — van nekem egy nadselű gondolatom.

Ezt magában mondta, mert — egyedül volt. Andris az ablakból nagyapó fáját festette. (Jaj, de gyönyörű festmény lett ebből!)

Hát gálába vágta magát Zsuzsi szakácsné, kiült a ház elé, kis kacsóit összekulcsolta s merengve nézte nagyapó kertjét.

— Tessék barátságos arcot csinálni. Ugy, ugy, mosolyogni tessék, — tanácsolta

a fotografus bácsi, azzal egy nagy lepedőt borított a fejére, a masinát Zsuzsi né' barátságos arcának célozta. Ugyanakkor oldalról célbavette Öcsike is: fujta, fujta a habot, az meg szállt, szállt, egyenest Zsuzsi né' feje fölé szállt. — Csett! csettent a masina. Kész volt a kép.

— Csak tessék ott maradni, — kérte fotografus bácsi Zsuzsi né't. Még egy fölvetelt csinállok. Megérdemli ezt a kegyed arca.

Zsuzsi né' boldogan mosolyog, Öcsike pedig fujja, fujja a habot, az meg száll, száll a Zsuzsi né' feje fölé. Csett! csetten a gép, kész a kép.

— Jesszusom! — sikolt nagyot Zsuzsi né', amikor fotografus bácsi átnyújtja neki a két felvételt. — Sapka van a fejemen! Hát ez hogy lehet? Nem látszik a frizurám! No, hallja!

Fotografus bácsi kipked-kapkod, maga sem tudja, hogy s mint került sapka arra a művésziesen frizurázott fejre. Aki erről felvilágosíthatna volna, már rég eltűnt a házban.

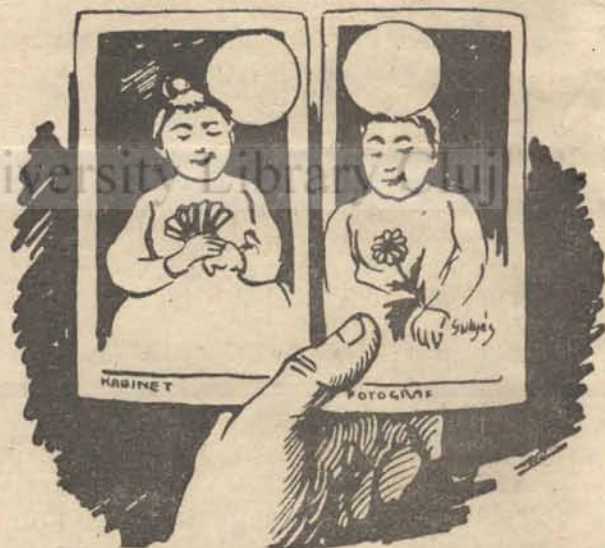
— Mit csinálsz? — kérdi Andrist, aki még mindig festette a nagyapó fáit.

— Nem látod? festem a fákat.

— Nadselü! Hát ez is kép? Nézd meg, amit én festettem! s lemutatott az az udvarra. Az ám a kép, ni!

(Kisbaczon)

Elek nagyapó.

A csodaforrás.

Verses mese.

— Irta: Papp Lajos. —

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy ország. Volt ott arany ezüst, sok más becses jószág. Kolbásztermő erdő, tejjel, mézzel folyam, Cukor volt a hegy is. Nincsen máshol olyan.

Boldog mégsem vala. Szomorúság járta, Mert volt a királynak egy gyönyörű lánya. Szeme: kék nefelejcs, haja: holló, setét! Hej, aki meglátta, ott hagyta az eszt.

Heted-hét országon nem volt annak mássa, Jött a sok gróf, herceg, hogy legalább lássa.

S ez a tündérszép lány eltűnt egy csuf napon, Nem tudta senki sem, hogy hát merre vagyon?

Talán a kútra ment aranyos korsóval? Talán a fonóba gyémántos orsóval? Keresték. Hiába. Nem találtak rája, Sírásra is állott minden ember szája.

Hej, de gyászba borult az ország egyszerre! Mentek volna mind, mind, de hát merre merre? »Aki visszahozza, így szólott az apja, Fele országomat s a lányomat kapja!«

Nosza, a kis dobos kapta a nyakába
A dobot, oszt indult a széles világba.
Rendje s módja szerint közhírré is tette,
Hogy miként szól a király igérete?

Hát, ha kihirdette, nem tette hiába,
Pogácsát sütöttek kunyhón s palotában.
Vas csizmákat csinált két hétig a varga,
Ugy dült a pénz hozzá, alig bírta marka.

Paripát nyergeltek a leventék sorban,
Mások vándorbotot vágta a bokorban.
De akik elmentek, ott veszték egy szálíg,
Hír sem jött felőlük, legalább nem — máig.

ELSŐ ÉNEK.

Krumplikapáláskor volt éppen egy éve,
Hogy Jancsit a király fölfogadta bérbe.
Istállófiu lett, jól bevált lovásznak,
Gondját is viselte mindég a jószágnak.

Volt ott ezer ló is, egyik szebb, mint a más'
(Menjen el s nézze meg ki szavamban Tamás.)
De a sok szép között volt egy girhes gebe,
Szinte, hogy kopogott éhségtől a szeme.

Am azért nem ette a finom abrokot.
Nézte, mit a lovász eleibe rakott,
De meg se szagolta. Őtötték is sokat,
Csak Jancsi gondozta a szomorú lovat.

Egyszer a vén szürke, mikor más nem volt ott,
Valamit Jancsinak a fülébe sugott.
Nagy szeget ütött ez a legény fejébe,
El is ment hát rögtön a király elébe.

Az éppen a rámás csizmáját pucolta,
Mikor bement Jancsi s nagy bátran ezt mondta:
»Felséges királyom! Életem-halálom
Kegyelmednek én a kezébe ajánlom!

Nem nézhetem tovább ezt a sirást-rivást,
Minél ez országban mostan nem látni mást.
Tán valamiképpen tehetnénk felőle,
Azért egyet mondok, kettő lesz belőle.

Adja nékem, felség, azt a rozsdás kardot,
Amit ezideig a padlásán tartott.
Istálójából meg azt a beteg párát,
Amelyik evésre sem nyitja ki száját.

S ha visszajönnék, hogy nem lesz meg a lánya,
Üttesse le fejem! Egyikünk sem bánja.«
Gyémántos pipáját a jó öreg király,
Kivette szájából s így szól: »az alku áll!

Peszte, fiam, itt van a kulcsa a padnak,
Megléled a kardot hozd le hát magadnak!
Tarka zsebkendőjét kivette zsebéből
A király és könnyet törült ki szeméből.

Jancsinak sem kellett mondani még egyszer,
Felment a padlásra (rég nem járt ott ember).
A sok pókháló közt meglelé a kardot,
Felköté s nagy vigan a lovához tartott.

»A kard az már meg van. Most mit tegyek, lovam?«
»Egy lapát parázsra vásik rég a fogam.
Megszolgáltatnám nagyon, hogyha hoznál nékem,
Mert én táltos vagyok s tűz az eleségem!«

Nosza szaladt Jancsi s hozta a parazsat.
Habzsolta a táltos, majdnem ketté hasadt.
S amikor jól lakott, hej, olyat kil látott?
A rosz gebe helyén szép vasderes állott.

Na, most csak legény kell. Ló már van alája,
Lábán ezüst patkó, gyémánt szeggel rája
Legényért sem kellett a szomszédba menni,
Nyereqben már Jancsi, nem kellett föltenni

Pörge kalapjával aztán bucsut intett,
Sirt a sok fehérség: »Hej, lát-e még minket!«
Nyerített a táltos s a magasba szállott,
Szegény Jancsi legény, ki tudja mi vár ott?

MÁSODIK ÉNEK.

Szállt, repült a deres, földet sem ért lába,
Öreg este volt már, amikor megállta.
»Helyben volnánk gazdám! — így szólott a táltos
— De egy kis pihenés ránk is férne már most!

Jancsi a lováról le is szállott rögtön
S éji szállást nézett maguknak a földön.
Talált is nem messze egy vén tölgyfa alatt,
Leült s mert jól esett vón már egy pár falat,

Előkerítette fanyelű bjcskáját
Tarsolyából meg az avas szalonnáját,
A falatozáshoz jól hozzá is fogott,
Szörös kulacsából ivott egy pár kortyot.

S már a cifra szűrét maga alá vette,
Amikor megszólalt valaki mellette.
Nézett, nézett Jancsi, de nem látott senkit,
Szidta is magában a rejtőző szentjít.

Hát, hogy a földre néz, ott áll egy csepp egér,
Olyan kicsi, hogy egy tücsök likba befér.
Bágyadtan cincogott: »Kérlek nagyon szépen,
Adj egy kis kenyeret, mert meghalok éhen.

Megsajnálta Jancsi a szegény jószágot
S kenyeréből neki jó darabot vágott.
Neki esett mohón a parányi állat.
És lenyalt a nyomán minden kis fűszálat.

Felnézett Jancsira s hálásan cincogta:
»E jótéteményed nem felejttem soha.
Most a bajuszomból szakíts ki egy szálat,
S ha bajba jutsz, fujj rá, én ott leszek nálad!

Bármily kicsiny vagyok, emlékezz majd rája,
Segít még rajtad az egerek királya.«
Azzal a kis állat, hopp, kámforrá vála,
Jancsi eltette a szál szört tarsolyába.

Aztán körülnézett s hogy senkit sem látott,
Elmondott magában egy kis imádságot.
Pokrócul magára huzta a kék eget
És boldogan aludt, álmodva szépeket.

(Folytatása következik.)

Beszámoló a nyári vakációról.

— Harmadik közlemény. —

Tisztelt Nagyapó Ur!

Én is eleget teszek felhívásának és leírom a magyarországi utazásomat. Szüleimmel elutaztunk szept. elsején délután, Kurticson várt a vonat és már nyolc előtt Lökösházán voltunk. Váltottunk jegyet Pestig. Csabán megint hosszabb ideig állt a vonat. Félhétkor Pesten voltunk, villamosra ültünk és elmentünk a nagynénimhez. Ott éppen a szobát festették és nem akartunk alkalmatlankodni. Tovább utaztunk Pécsre a nagymamához. Nem volt otthon senki, de valahogy mégis bejutottunk és kényelembe helyeztük magunkat. A nagymám csak jó időre jött meg, a nagynénim meg később. Három napig voltunk Pécsen. Én a Mecsekre is szerettem volna menni, de csak a temetőbe mentünk. ahová utravalóul öt perccet és egy nagy sóskiflit vittünk, amilyen nagyot még nem láttam. Nagyon kifáradtunk úgy, hogy már alig tudtunk haza menni. Este indultunk vissza Pestre. Ott még mindig pingáltak és mi tovább mentünk Kecskemétre az ismerőseinkhez. Este érkezünk megint Kecskemétre. Ott az egyik ismerősünkénél szállásoltuk el magunkat. Másnap éppen vasárnap volt és amikor megyünk az utcán, találkozunk apukám régi ismerősének a fiával, aki éppen templomba ment. Én vele mentem és így jó barátok lettünk. Ő negyedik realba jár és az öccse harmadikba, mind a ketten idősebbek nálam, mert a nagy 15, a kicsi 13 éves és én 12 leszek, de a kisebbel egy osztályba járok. Megmutatták a nagy és kis templomot és a színházat is, kívülről. Elhatároztuk, hogy délután a muzeumba megyünk. Délután bementünk a muzeumba és ott először 3000 koronát kellett fizetni. Ott láttam nagy mamut-csontokat és fogakat, akkorát, mint egy férfi cipő, amit mind Kecskemét környékén találtak. Két csontváz is volt ülő helyzetben, mellettük edények voltak, amelyből étkeztek. Ezek Krisztus előtt 2—3000 évvel éltek. Sok kő és vaskorszakbeli dolgot láttam, a bronz és rézkorszakból is voltak tör és dárdahégyek, mindenféle alaku urnák és edények, régi csónakok, öltözékek, halászeszközök, hálók, mindenféle nagy vashorgok, szigonyok és sok mindenféle szerszámok a régi világból. Hétfőn szintén templomba mentem. Délután már elutaztam és megigérttem a két fiúnak, hogy irni fogok nekik.

Pesten is voltam a muzeumban, de itt csak az ásványtár volt nyitva és maga az ásványtár sokkal nagyobb, mint Kecskeméten az egész muzeum. Igen sok ércet, megkövesedett csontokat, növény- és állatrészeket, meg a kövekben lemintázott halakat, növényi részeket, rákokat és egyéb állatokat lehetett látni. Aztán gyönyörű márványokat és mindenféle színű és ajtájú ásványokat, briliáns és arany utáztatokat,

amelyek valódiját valamelyik bányában találták. Kristályok mindenféle színben, úgy, hogy szinte kábul az ember a sok nézéstől. Az állattárban sok kitömött állatot láttunk, mindenféle majmot, hatalmas oroszlánt, elefántot, viilovat, tigrist, fókát, cápát és rengeteg madarat, sas, olyan fajta madarat, hogy egy nagyobb fajtájú lepke is nagyobb nála, mindenféle rovarok, lepkék, halak és még tengeri rákok, polipok, kagylók és tengeri férgek spirituszban, úgy, hogy már alig álltunk a lábunkon, amikor kimentünk. Én még a Városligetet is szerettem volna megnézni, de egy nap ilyen sokat nem lehet. Előző nap elmentünk Budára, meg akartuk nézni a Mátyás-templomot, de be volt zárva, mert már késő volt, így csak kívülről néztem. Így is gyönyörű. A Halász-bástyán is kinéztem és nagyon szép táj terült elém. Az utolsó nap láttam a Szent István bazilikát, az is gyönyörű és megnéztem a szerviták templomát is, amely csupa arany és aranyozás. Ezzel be is fejezem az utleírásomat.

(Arad.)

Körtélesy Ernő.

Kedves nagyapó!

A nyári vakációról, nevezetesen annak egyik napjáról, tőlem telhetőleg beszámolok.

Három óra lehetett hajnalban, amikor hirtelen felébredtem. Valami rosszat álmodtam. Körülnéztem a szobában. Szuroksötétség van... Egyszere csak kocsizörgés hallatszik. A zörgés mindig erősebb és erősebb. Felfigyeltem. A kocs megállt. Ezzel a kocsival megyünk mi a sárosdi vásárra, — gondoltam, — s mindjárt kiugrottam az ágyból. Valóban ez volt az. A kocsis lassu és hangos lépései megzavarják az éjszaka csendjét. Bezörgetvén, mondja: Jó reggelt! De már én fel voltam öltözve. Gyorsan felkelt a két testvérem is. A papámat már a kocsizörgés felkeltette. Mosdás után kimentem az udvarra. Néztem az eget. Keleten be van borulva. Ma nem láthatjuk tisztán a nap felkelését. Hosszasan vizsgáltam az eget; tán egy félóráig. Közben felrakták az árut és indulni akartak a vásárra. El is indultak, csak hogy én már a kocsin voltam akkor. Az idő fél négy. A községből nemsokára kiértünk. De ekkor már majdnem világos volt. Szántóföldek mentén vitt az utunk. Hosszu búzatáblák lengedeztek és aranyárga színükkel ékesítették a vidéket. Felváltotta a búzát a kukorica, s mindenféle vetemény. De ki is tudná mindezt elsorolni. Közben az idő repült. Már 4 óra 20 perc. Szilfa községen haladtunk keresztül. A nap nemsokára felkelt. A láthatárt biborpiros fénnel vonták be a felkelő nap sugarai, majd piros koronájának a szélét kidugta a láthatáron. Kidugta a többi részét is, igen ám, de egy felhő elébe került és így tovább nem nézhettük. Már háromnegyed öt. És

mindez 25 perc alatt történt! Milyen hamar mulik az idő! Valósággal fut! Fél hat órakor Sárosd közelében vagyunk. A vásár a községnek a tulsó felén van. A vásártérre hamarosan oda értünk. Már fél hét órakor állt a sátorunk. A nap már magasan járt, jó volt az árnyékban lenni. Eddig gyorsan mult az idő. Hanem ezután hogyan mult? Bizony nagyon lassan. Hogy milyen vásár volt? Erről nem érdemes beszélni. Csak most azt írom, hogy fél öt órakor délután otthon voltam...

A vásárt követő héten könyvkötéssel foglalkoztam. Közben olvasgattam, tanultam. És az idő csak úgy röpül. Elérkezett a szeptember hónap. Szeptember 2-án felfrissült erővel, vidáman léptem át a gimnázium V. osztályának a küszöbét.

(Sárbogárd, Fejérmegye).

Tauszig Imre.

KÖSZÖNTŐ.

**Édesanyám, lelkem,
Fogadd e virágot,
Tenéked nevelte
A te kis leányod.**

**Amikor ültettem,
Tereád gondoltam,
Amikor öntöztem,
Mindig mosolyogtam.**

**Fogadd szeretettel,
Édesanyám, lelkem,
A jó Isten téged
Sokáig éltesse!**

Beszélgessünk, cimborák.

Kedves Nagyapó!

Hüségesen olvasom a cimborák beszélgetését és látom belőle, hogy milyen szép dolog másoknak örömet szerezni, másokon segíteni. Hallottam én ilyeneket beszélni már régen, de arra nem gondoltam soha, hogy magam is úgy tegyek. Tessék meghallgatni az én történetemet is.

A napokban egy villanyosmegálló-nál álldogáltam. Egyszer csak felém jön egy idős asszony, akinek mind a két kezében nehéz utitáska volt. Az asszony letette a két táskát a földre és sokáig nézett reám, majd megszólalt:

— Mondja, kis fiu, nem lenne olyan szives, hogy velem utazzék villanyoson a legközelebbi körutig és gondjaiba vegye egyik táskámat? Nekem nehéz egyszerre vinni mind a kettőt, mikor még a második emeletre is fel kell majd cipelnem őket, ha a célnál leszek.

Nem feleltem egy szót sem. Hogy jön ez a vén asszony ilyen gondolatra? Nem látja, hogy nem vagyok én tróger, hanem jól öltözött urigyerek! Hallgatásom azonban nem riasztotta el a néni-két.

— Megfizetek magának, — mondotta.

Erre olyan vörös lettem, mint a rák.

— Csak nem sértődött meg, kisfiam? — kérdezte. — Tudja, gyermekem, én a munka hazájában, Amerikában nőtem fel és öregedtem meg. Kivándorolt honfitársaimtól — mert én is budapesti születésű vagyok — hallottam, hogy itt a legtöbb ember szégyennek tartja a testi munkát. Mikor aztán hozzánk kikerül sok jól öltözött ur, bizony legtöbben a pakkhordáson kezdik a munkát. Nem szégyen az, kivált, ha mint most is, jót tesz vele egy ilyen öreg aaszonynak. Mióta áldogálok már itt, de nem mertem mostanáig senkit sem megszólítani. De magának olyan becsületes arca van. Ugy-e, segít rajtam?

Mig az öreg néni beszélt, azalatt három villanyos is elhaladt előttünk. Mikor a negyedik közeledett, én felkaptam

az egyik táskát s oda szóltam az öreg asszonynak:

— Mehetünk! Tessék vigyázni a felszállásnál.

Soha még olyan örvendezést nem láttam, mint amilyenel ezt az öreg asszonyt fogadták abban a másodemeleti lakásban, ahova felkísértem. Egy háromgyermekes család lakott ott. Nem tudtak előzőleg semmit a vendég érkezéséről, akit ők Veronka néninek szólitottak.

Kérdősködtek a gyerekek, hogy van-e nekem leánytestvérem. Mondtam, hogy van egy kilenc éves hugom. A lakásom címét kérdezték még meg tőlem és nagyon szépen megköszönték az öreg nénihez való s ivességemet. Innen én egy futballmeccsre mentem.

Mikor a verseny végeztével haza siettem, kis hugom tánclépésekkel ug-rándozott elém.

— Köszönöm a szép amerikai babát! — kiáltotta örvendezve.

— Miféle amerikai babát?

— Amit az az öreg néni küldött nekem, akinek segítettél vinni a táskáját.

Igy már megértettem. Szivességemet milyen kedves figyelemmel viszonozták! Ilyenformán nagyon is meg voltam jutalmazva. Kis hugom öröme volt a fizetségem.

Elég furcsa eset, ugy-e, kedves Nagypó? Olyan, mint egy mese. Pedig valóban megtörtént.

(Budapest.)

Egyenes.

Egetvivó György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irtta: LIGETI ERNŐ. —

Erdély a nemzeti fejedelemségek korában élte le igazi aranykorát. A történelem önálló nemzeti léthez juttatta. Egy egész külön ország volt Erdély, más szokásokkal, más állami léttel, mint Magyarország. A Bethlen, a Rákócziak uralma kincset, gazdagságot, boldog megélhetést nyújtott a polgároknak. A vallásgyakorlat is szabad volt, hitbéli dolgok tekintetében megfértek egymás között az emberek. Amig túl, Magyarországon, pártvillongások, török, német támadások már-már elmulással fenyegették Magyarországot, az erdélyi részekben csend és békeség honolt. De minden elmulik az idővel. Erdély az Apaffyak alatt legyengült s csak hálalni járt bele a lélek. Olyan volt, mint a fosztott tollszár, csak a tetejében maradt még néhány pehely. Apaffy Mihály uralma már csak névleges volt. Teleky Mihály kancellár hiába igyekezett a külön erdélyi életet felélnkíteni, napról-napra szorult a hurok Erdély felett és a proféciák Erdély pusztulásáról kezdetek szomorú valóságá válni.

Az anyagi romlást követte a szellemi nyomoruság. Erdély fejedelmi széke emberi hiúságok játékszere lőn. A nép elszegényedett. Bástia szekere a mult időkből visszatalicskázott, csak ezuttal más szekérnek hívták. A jobbágy, a köznép élete elviselhetetlenné alakult. De nem volt jó dolga a nemes embernek sem. Nem maradhattak nyugton, amikor már a nemes urak közül egyiknek-másiknak javai kerültek nótára. A szellem uttörői elvonultak, a lelkiismeretes politikusok elbujdostak, csak azok tudtak jól élni,

akik nem csináltak semmiből sem lelkiismereti aggodalmakat.

Igy tett akkoriban Fülestelky uram is. Fordult a szél és Fülestelky uram is arra fordult, amerre a szél fuallata hajtotta. Máról holnapra katolizált s egyike volt azoknak, akik Lipót császár szekere rudját tolták.

Az élet, melyet Felsőbányán kicsiben láttunk, az megisméllődött nagyban egész Erdélyben. Általános szellemi csőd, komor sötétség borult az országra.

S amint történni szokott mindétig, amikor a magyart baj éri, a nemesek nem tartottak össze. A természet törvénye szerint a juhnyáj összeszalad, ha villámcsapás éri. De a magyar juhok extra juhok voltak. A villámcsapásra szanaszét szaladtak s futott mindegyik, amerre a szeme látott.

Hiába akadtak tisztán-látók, akik szólani bátorzkodtak volna:

— Álljatok meg! Csak most jött el az ideje, hogy megmentsetek az erdélyi kulturát! Most, most van szükség arra, hogy megnyissátok erszényeiteket és segítségünkre siessetek akadémikus, szorgos munkánkban. Mentsetek meg az iskoláinkat, mentsetek meg templomainkat, mentsetek meg a szellemet, mert amig a szellem, a lélek, a cselekvés lelke pislálkol, minden vihedert kibír a magyar.

Kolozsváron e megújodási mozgalom élén a kollégiumnak egy ifju tanára állott. A tanárt Farnos Lászlónak hívják. Ismerjük a nevét. Évekkel ezelőtt mint diákot hagytuk itt és

most felnőtt egy új nemzedék, amelynek már ő a tanára. Egy évgyűrűvel több lett az idő vén fáján s a hajdani diák maga volt az állandóság a nagy változásban. Barátai elszéledtek, de ő kitartott az iskola mellett. Később ő lett a kontra-skriba, szenior, majd tanár. Mintha mi sem történt volna. Ugyanazok a tankönyvek és a latin, görög, zsidó, humánus tantárgyak. Tanártársai közül sok van még, akiket ő irt be a csittvári krónikában. Élnek, mozognak okulárjukat törölgetik, jegyzőkönyveiket féltelmesen nyitogatják, zsembeskednek és leselkednek a diákokra. Fiatal tanártársaiktól is várják, hogy lassankint vegyék fel az ő mozdulataikat és öregedjenek hozzájuk.

De Farnos László közelebb húz a diákokhoz. Szíve teljes melegével a gyermekekkel van együtt. Ő már az új kor gyermeke és közte s az öregek közt végtelen a távolság.

Persze, Farnos László is sokat megért a tanári kar szelleméből, melyet mint diák nem akart észrevenni. Az ember más szemmel lát, mert a szeme nézését nem a hely, hanem az idő formálja. Rájön arra, hogy ennek így kell lenni. Az ember fokozatosan veszíti el rugalmasságát és az öreg ember kevésbé hajlékony már, mint a diák.

De a közelgő nagy összeomlásra a tanárok is felkészültek. Eszrevették ők is, hogy körmükre ég a gyertya. Nem egy tanár megbocsátotta Farnosnak a fiatalágát és csöndesen vállára téve a kezét, könnyes szemmel mondotta:

— Tempora mutantur nosque mutamur cum illis. (Változnak az idők s velők mi is változunk.)

Vagy amint Horatius mondja: Gutta cavat lapidem. Consumitur anulus usu. (A víz kimosza a követ és használat közben megkopik a gyűrű.)

Farnos diadalmasan fogta meg tanár társainak a kezét:

— Ha ti, öregebb rendűek, magatok is érzitek, hogy amit nekünk mind be kellett magolnunk, mintha maga az élet lett volna, akkor nincs baj. Akkor ti is mind fiatalok vagytok, maga az ifjuság.

— Az emberélet azzal telik el, hogy a be-tanult leckét felmondjuk egy másnak, — nézett fel a távoli égre az ősz Szatmári professzor ur. — Saját életünk példája visz el odáig, hogy a szavak mögötti értelmet tisztán felfoghassuk.

Farnos meg tudta magát érteni az öregeket. De meg tudta érteni magát a fiatalokkal is. Felé meggyőzni, lefelé fékezni tudta az embereit.

— Öcskösök — fordult a játék során a füleslabdákkal egymást püfölő diáknyájhoz. — Öcskösök, ne berzenkedjétek. Ne kapkodjatok olyan mohón a jövő felé, szándékaitoknak gazdája ugyanis az idő léssen. Ej, nem kételkedem benne, hogy a ti oldalatokon az igazság.

Ifjak vagytok, mindig nektek van igazatok. De a jövő mindig ott épül fel a múlt időn. A múlt, a beteljesedett ifjuság, ezek az ősz, szelidnézésű profeszorok. Tiszteljétek az élemedetteket!

Farnos valahogyan öreg diáknak érezte magát. Töreilen erejével s már meglévő tapasztalataival a jelen tevékény megmunkálójának. Minden szívverésével hid akart lenni a kollégium különböző felfogásai között és meg akarta találni azt az egységes együttérzést, amelyre nagyobb szüksége volt az iskolának e zivataros időkben, mint valaha.

— Ne szidjátok a pápistákat és ne szidjátok az unitáriusokat. Magyarok vagytok ti is, meg ők is, legyetek sziget a visszavonások tengerében.

Állott is az iskola, mint Sion oszlopa, meg-ingathatatlanul. A tanárok nem zsembeskedtek, hanem elnézéssel voltak, a diákok meg reverenciával. Ugy állott az iskola a maga lábán, hogy a farkas utcai templom vaskakasa sem különbül.

Minden jó lett volna, de Leopoldus idejében a protestáns iskoláknak nem vala pénzük, hogy a saját erejükből tartsák fenn magukat.

— Van még magyar ember Kolozsváron, — vigasztalta a csüggedő tanárokat a konferencián az ifjú tanár és másnap nyakába vette a kincses város kuriát, Bocskay gazdag parasztjait, hogy új pénzmagot öntessen a szellemi élet televényeibe.

De a veszedelmet nem látta eléggé a nemes város polgársága. A céhek emberei húzták a szájukat, amikor beállított az ifjabbik Farnos tógás diákjaival. — Meg kell ujitani, öcsémuram, a zsendelyt, inséges volt a tavalyi termés, a császár katonái zaklatnak és egy summában kérik a terhet, — efféle ürügyekkel rázták le magukról a zsiros atyafiak az inségeseket és ami felesleges pénzük vala, inkább elhordozták Stenzel Ferenc háza elé, a posztómetszőknek.

(Folytatása következik.)

Az én nótám.

— Irta Virsik Mária. —

*Az én szívem ezerhúru lant,
Melyen mindig más-más dal zokog,
Sohasem vidám, mindig bánatos,
Néha csenedesebb, néha ájtatos,
Olyan, milyen én magam vagyok.*

*Az én nótám a fájdalom dala,
Melyet senki, senki meg nem ért...
Mert nemcsak a saját búmat érzem,
A többi szenvedőket is nézem
S fáj szívem a szegény testvéreikért.*

*Azért is oly keserves a nótám,
Mert kottáim a fényes csillagok,
S a magyar égen, bármerre járjak,
A csillagok fénye oly bús bágvadt.
Az én nótám: Taj és sóhajok.*

(Malacka, 1924. április hó.)

A legszebb kéz.

— Irta: K. BENDRE ROZA. —

Vasárnap délelőtt volt. Ragyogott a nap tüzes tányérja fönn a kék égen.

A kis Kádár Piroska templomba készülődött az édes mamájával. Szép szőke hajában nagy rózsaszín szelyemszalag diszelgett. Egyet-kettőt simított még a körül lerakott fehér ruhácskáján és kezébe vette a csontfedelű imakönyvet.

— Mehetünk már, anyukám? — szólt át kissé türelmetlenül a másik szobába — már a harmadikat harangozzák, elkészünk.

— Csak egy zsebkendőt veszek még elő — hangzott a felelet — aztán mehetünk.

Alig léptek ki a kapun, amikor fürge lépéssel mellettük termett Bordás Nusi, a Piroska legkedvesebb barátja.

— Kezét csókolom, Vilma néni! — köszönt Nusika. — Van már egy negyed órája, hogy itt várok a közelben Vilma néniékre.

— Ugyan! Miért nem jöttél be?

— Anyuka rám parancsolt, hogy künn várakozzam, mert azt mondja, hogy ha én be megyek és elkezdek Pírirel fecsegni, még a prédikációt is lekéssük.

— Haha! Biz az megeshetett volna. Ti csak menjetek előre, én majd mögöttetek haladok.

Píri és Nusika karonfogták egymást. Sasiroztak vagy kettőt, hogy pásszoljon a lépésük, azután »Jobb, bal! Jobb, bal!« vezényszóra neki indultak az utnak. Így aztán olyan hamar a templom elé értek, hogy amikor a Píri mamáját tisztelettel előre akarták bocsájtani az ajtóban, akkor vették észre, hogy bizony még egy jó hajításnyira volt tőlük. De csakhamar megérkezett.

A templomba szépen elhelyezkedtek mindhárman egy padban. A két kislány viselkedése kifogástalan volt az islentisztelet alatt. Szépen énekeltek, a prédikációra figyeltek amint az már jól nevelt gyermekekhez illik.

Csak annyit vett észre rajtuk Kádárné, hogy a két gyermek néha összesug és aztán hol erre, hol arra néz nagy figyelemmel.

— Vajjon mi foglalkoztatja olyan nagyon ezt a két csitrit? kérdezte magában.

A templomból kijöve aztán hozzá is fogott a vallatáshoz.

— Mit suttoztatok ti néha a templomban?

A két gyermek elpirult. Tudták azomban, hogy a felelet alól úgy sem bujhatnak ki, azért kissé szégyenkezve vallotta, meg a Nusika:

— Azt nézegettük, Kádár néni kérem, hogy a templomban levő lányok és asszonyok közül kinek van a legszebb keze.

— Érdekes, hogy mi nem jut még az eszébe az ilyen gyermekeknek! No és ha szabad érdeklődnöm, kinek a keze nyerte meg legjobban emeletes tetszésedet?

— Nekem a Fekete Rózsika keze tetszett legjobban, — felelt Nusika — mert amikor egy

percre lehuzta a keztyűjét, láttam, hogy a körme szép hegyesre, pirosra van manikűrözve.

— Én meg a Halmos néni kezét találom a legszebbnek, mert olyan fehér, mint hab — bátorkodott elő Píri is az ő véleményével. — Hát anyuka milyen kezet tart igazán szépnek?

— Fogas kérdés ez nekem, aki nemcsak a szememmel, hanem a szívemmel is nézem egy kicsit a dolgokat. Versben felelek nektek, mert az kevés szóval igen sokat tud fejezni. Így ni:

A világon a legszebb kéz,
Mely munkára, dologra kész.
Téllen kezek puha selyme
Sok jónak lett a sírverme.

Rózsás, hegyes kicsi köröm
Török, kopik, mint az öröm.
De mit művelsz dolgos kézzel,
Annak nyoma sosem vész el.

A gyermekek meghallgatták a verset. Egyszerre csak éktelen nagy kacagásban tört ki Píri.

— Hahaha! Hiszen akkor anyuka szerint Mari néninek szebb keze van, mint Lotti nénié, aki soha semmit sem dolgozik, csak mulat és sétál.

— Isten tartsa meg örökké a drága csengő kacagásodat, bizony ebben a szépségversenyben a Mari mosónő keze a győztes. Mert látatok, ő szegény feje egész héten dologba járt, hogy a három apátlan gyermekének kenyeret keressen és lám, mégis volt kedve, hogy most, vasárnap tisztába öltöztesse az apróságait s velük együtt jöjjön a templomba. A Lotti néni gyermekei pedig egy lompos szolgálóval otthon kuksolnak és elhasznalt alankodják az időt.

Nusi és Píri egymásra néztek, majd önkéntelenül a kezükre pillantottak. Kádárné jót mosolygott ezen.

— Óh, csak legyetek nyugodtak, mert a ti kezetek is szép és adja Isten, hogy az is maradjon. És pedig szép a szemnek, mert tudjátok, mire való a körömolló, körömkefe és szappan; — de szép ám a szívnek is, mert sok ügyes és hasznos dologban serénykedtek vele.

A két kislány hálás tekintettel nézett Kádárnéra ezért a megérdemlett dicséretért, aztán karonfogva egymást, könnyű szívvvel mondogatták a hallott vers két első sorát, mely megmaradt emlékezetükben:

A világon a legszebb kéz, —
Mely munkára, dologra kész.

Így értek a Píriék kapuja elé, ahol aztán a két gyermek azzal vált el egymástól, hogy délután Nusikánál fogják tölteni.

Azóta a vasárnap óta már eltelt néhány év. Píri és Nusika szépen fejlődnek testben, lélekben és megszokták, hogy ne csak a szemükkel, hanem a szívükkel is nézzék a körülöttük levő és történő dolgokat.

[Nagyvárad, 1924].

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételeire egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Hol a molnár bácsi?

— Beküldte: Rétiné Fodor Ida. —

Hol a molnár bácsi? Találd meg e képen, S hogyha megtaláltad, rajzold is le szépen!

Számtani feladvány.

— Beküldte: Perl Hermina és Rózs. —

Irjátok le az ezret kilencesekkel.

Sakkrejtvény.

— Beküldte: Jelinek Győző. —

Méq	gok	völqy	
ben	ti	nyil	rá
	a		ker
	a	vi	nak

Petőfi híres költőnek kezdő sora.

Betűrejtvény.

— Beküldte: Szilvász Károly. —

Szatmár Palota a

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Blóz István. —

- éna
- nek
- ipő
- áló
- nyv
- elv
- rás
- skola
- ár
- itok
- ér
- fonya
- éma

A kezdőbetűk egy nagy magyar nevéet adják.

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

A v a l ó d i

Schicht „Szarvas” védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bajanti Mici) u. p. Nagybaczon, (Bajanti Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hány, adikán!

Gyermekversek cím alatt pompás kis könyvecske jelen meg karácsony előtt *Benkő Anna* nénitől, akitől már oly sok kedves vers jelent meg a Cimborában. Apró és nagyobb gyermeknek való versek lesznek a művészileg illusztrált könyvben, mely elé Elek nagyapó irt meleghangú előszót. Méltán számíthat e könyv nagy kelendősegre, mert minden sorából egy meleg szívű nő szeretete árad felétek. A könyv értékét emeli az is, hogy tea érdek közlő vers van benne minden alkalomra s vannak karácsonykor szavalható versek is. A könyvet a *Minerva* részvénytársaság adja ki Kolozsvárt (Str. Regina Maria 2.)

Lázár Hanna Csiktapolca. Sok szép helyen megfordultál, amióta nem láttalak. Nyaralások a Balaton mellett, voltál Kápolnásnyéken, Pécsen, Pesten, Szolnokon, s úgy jöttél haza a szép Székelyföldre. Közben még beteg is voltál, de örömmel látom, hogy jó egészségben értél haza. Remélem, nemsokára láni foglak. — **Szakács Etel Gyergyószentmiklós.** Nagyon kedveled a Cimborát, mert sok szépet és jól lehet tanulni belőle s ezután azzal is bebizonyítod a Cimborá kedvelését, hogy gyakrabban irsz nekem, mert a levélírással is sokat tanulsz. Örvendek, hogy így gondolkodsz, mert a levélírás valóban nagy pótlása az iskolai tanulásnak s éppen ezért szeretném, ha minden unokámtól minden héten kapnék levelet, jöllehet, ez sok ezer levelet jelentene. Az éppenséggel nem baj, hogy irkalapra irtál, mert ma szegény világban élünk s a papírosban nincs módunk válogatni. A kiadóba csinál meg sürgettem a 31. számban nyert könyvet. — **Singer Mór Dés.** Az utóbbi időben a Cimborát ötször-hatször is kiolvastam egymásután, mivelhogy nem volt más egyéb dolgod. Na de most a iskolák megnyitásával, azt hiszem, egyszer, ha kiolvashatod. A beszámolódat elvárom s bár magam is voltam Kolozsváron, érdekel, hogy mint írod le a beomlott bányát. Én június végén voltam Kolozsvárt, tehát nem is találkozhattunk. Ami a rejtvényeidet illeti, sorra kerülnek, így a most küldött pontrejtvényed is, de türelmesnek kell lenned, mert rengeleg rejtvény vár közlésre. — **Kozák Rózsika Déva.** Nemcsak rejtvénymegfejtést várok tőled, de levelet is, mint hogy most találkozom először a neveddel. — **Ifj. Varga Árpád Érzsöllős.** Jól esett nekem, hogy Érzsöllősön is megemlékezél rólam s játék közben is sokat gondoltál reám. — **Pálffy Piroska Kolozsvár.** Első levelezőlapodat nem kaptam s így csak a másodikra válaszoltok. Pontosan ird meg, hogy mely számok hiányoznak s akkor a kiadóba címet fogja. — **Strauss Ferenc Vajdahunyad.** Szüleid jóvoltából a nagy szünidőből három hetet Marosvásárhelyen töltöttél a nagymamánál s ott nagy szeretettel halmozta el téged. Amint hazajöttél, első dolgod volt, hogy az összegyűlt Cimborában a rejtvényeket megfejtsd. Az augusztusi rejtvényekkel elkéstél ugyan, de a szeptemberiek még idejében érkeztek. Jövőre ne Szatmárra, hanem egyenesen Kisbaczonba címezd a leveleidet. — **Kupás Piroska Kolozsvár.** Névrejtvényed tulságosan könnyen megfejthető, kissé nehezebb rejtvényt próbálj, mégpedig másfajta rejtvényt, mert amint már többször üzentem unokáimnak, igen sok névrejtvényt gyűlt össze. — **Gaál Bözsi Lupény.** A nyáron felvételi vizsgára kellett készülnöd, amiatt nem írhattál. Örömmel látom, hogy a felvételi vizsgád sikerült s gimnazista lettél. Fényképet nem küldhettek, de az arcképemmel megismerkedhetel, mert nemrég jelent meg a Cimborában. Szívesen látom

ezután is a leveleidet. — **Horváth László Ditró.** Éppenséggel nem lettél volna terhemre, ha bővebben is írod meg a beszámolódat. De így is hasznos munkát végeztél. — **Weisz Lenke Szászrégen.** Szász gimnáziumba fogsz járni, ahová felvételi vizsga nélkül vettek fel téged, ami természetes, hiszen kitűnő volt a bizonyítványod. Magam is remélem, hogy ezután is kitűnő lesz a bizonyítványod, azt meg örömmel veszem tudomásul, hogy bármennyi tanulnivaló lesz, gyakrabban fogsz írni, hogy gyakoroldjad magadat a magyar nyelvben. Az írással minden tekintetben meg vagyok elégedve, s ha gyakran irsz nekem, bizonyos vagyok abban, hogy a németül való tanulás nem fogja megrontani stílusod magyarságát. Tolmácsold viszontüdvöz etemet édesanyádnak s úgy reád, mint hároméves hugocskára, aki minden verset tud a Cimborából s aki szintén üdvözöl, szeretettel gondolok. Rejtvényeid sorra kerül, nemkülönben a beszámoló is. — **Weisz Arthur Szászrégen.** Te is azt ígéred, hogy ezután többet fogsz írni, habár sok tanulnivaló lesz. Egyáltalán nem tartom gyengének az írásodat, teljes mértékben meg vagyok azza elégedve s hiszem, hogy megleszek ezután is. Rejtvényeid jők s küldhetsz be találos kérdéseket is. — **Klein Irén Arad.** A kiadóhivatalban azt mondták édesapádnak, hogy ird meg, milyen könyvet akarsz nyeremény fejében. Te a „Szökés a teknőben” című könyvet választottad, aztán egy előfizetőt is szereztél, amiért szintén jár egy könyv és ezért a „Senki Tamá” történetét kívánod. A kiadóba címet mindkettőt elfogja küldeni. — **Herz Zsófia és György Nagyvárad.** Sohsem fogjátok elfelejteni azt az időt, amikor Nagyváradon voltam és ott egy papírra leírtam nektek a nevemet. Most egy arcképet is szeretnétek kapni tőlem, de azt, sajnálatomra, nem küldhettek, meg kell elégednetek azzal, amely a Cimborában megjelent. Am azért, ti csak küldjétek el a ti arcképeket. — **Jerzsák Izabella és Anna Bihar.** Végtelesen jól esett, hogy születésem napjára arcképekkel leptetek meg s ha már nem találkozhattunk Nagyváradon, legalább így találkoztam az én hűséges unokáimmal, akik már oly sok szép levelet írtak nekem. É esanyátnak, aki szintén meleg sorokban és nagy megértéssel üdvözöl, tolmácsoltjátok hálás köszönetemet. — **Kelemen Margit Puj.** Bár levélben is válaszoltam leveledre, válaszolok itt is, mert leveled annyira közérdekű, hogy kikíváncsok a nyilvánosság elé. Te már régi olvasóm vagy s amint írod, nincs olyan mesém, hogy ne olvastad volna s amíg tanulótársaid játszottak, te rendszerint félrevonultál s azt az élvezetet, amit egy-egy jó könyv nyújtott lelkednek, semmiféle játékkal el nem cserélted volna. Igen szép terved volt: tanítónő és később tanárnő akartál lenni, mert ehhez a pályához érezted lelkedben vonzódást. Szeretted volna keréskedni ama nagy kertben, ahol a gyermekek az olványok. A sors azonban beleszólt tervedbe s ketté vágta azt. Végeztél a négy polgári s most már másféle pálya után szeretnél nézni, ahol gyorsabban sikert érhetnél el, mert jó szüleid a mai nagyon-nagyon nehéz megélhetési viszonyok között nem bírják azt az áldozatot, hogy tovább taníttassanak, hiszen rajta kívül még hat testvéred neveltetéséről kell gondoskodniok. A te eseted, kedves Margit, fájdalom, nem áll egymagában, sok-sok ezer társa van annak, de azért nem szabad elcsüggedned. Aki oly helyesen, szépen és okosan ír, mint te irsz, annak nincs oka a csüggedésre s ha ez évben vesztel, de nyersz, mert amikor segítesz neki a háztartásban, ezzel is gyarapítod a tudását. Ami tudást az iskolában és olvasmányaid alapján szereztél, oly vagy, amely nem fog elveszni soha s amely, bizonyos vagyok abban, növekedni fog idővel és te megfogod állani a helyedet az élet minden körülményei között. Amint ebből az üzenetből is láthatod, éppenséggel nem volt nekem hosszú a te leveled. Mindig szívesen látom a leveleidet s meg lehetsz arról győződve, hogy amennyire tőlem telik, segítségre leszek a további fejlődésedben, nemcsak azért, mert ezt igazán megérdemled, de azért is, mert az országának is nagy érdeke, hogy mennél több művelt nő álljon a szolgálatában. — **Grünfeld Lilly Nagyvárad.** „Adjon Isten jó reggelt édes nagyapóka” — ezzel kezdődik a leveled és eltaláltad, mert éppen reggel olvasom

a leveledet s im válaszolok is rá: Adjon Isten minden embernek! Hála Istennek, jó egészségben talált a leveled s ha nagy az örömed, hogy személyesen megösmékedtél velem, nagy az enyém is. — Farkas Ella Máramarossziget. Nagy az örömetek, hogy oly szívesen fogadtalak unokáim közé. A leveleddel meg vagyok elégedve, mert korodhoz képest elég helyesen írsz s ha gyakran írsz nagyapónak, mint ahogy ígеред, majd meglátod, milyen szépen fogsz előre haladni az írásban és a fogalmazásban is. — Asztalos Judit Nagyenyed. Nagy a boldogságod, mert első polgárista lettél. Ez igazán nagy boldogság s hogy teljes legyen a boldogságod, ínlézkedtem, hogy a Cimborá tartalomjegyzékét küldjék meg neked. — Csiky Annus Gyergyószentmiklós. Nagy volt az örömed, mikor anyuka részre megrendelte a Cimborát s hogy erről tanuskodjál, mindjárt be is küldöd a megfajelt rejtvényeket. Remélem, szorga mas levélirő leszel és szorgalmas megfajló is. Szeretettel látlak unokáim seregében. — Kelemen Elvira Puj. Mindennap elmenté, a postára, hátha van neked levél nagyapótól és egy reggel meg is kaptad a várvavárl levelet. Az örömedet nem tudod leírni. Bejártad a levéllel az ösmerőseidet és megmutattad, hogy neked külön irt nagyapó. Ha még csak nyolcéves vagy, nem kívánom, hogy sokat írjál, de azért csak írogass, amikor a tanulás megengedi, mert a levélírás is tanulás. — Berger Mici Nagyvárad. Már egy éve járatos a Cimborát és csak most írsz először levelet, de a kis hugaid, Klári és Zsuzsi, már irtak régebben egy-két levelet. Te azért nem értél rá az írásra, mert sok volt a tanulnivalód s liszta románul végeztél az első kereskedelmét, még pedig jól. E szerint tul vagy a kezdet nehézségein, tehát elvárom, hogy ezután szorgalmasan írsz, mert az idő helyes beosztásával jut időd nemcsak a franciára és a zongorára, de a levélírásra is. Az írásodat éppenséggel nem találom csunyanak, de hogy még jobb legyen, tanácsolom, írj nagyapónak mennél többször és mennél gondosabban. A kiadóba císi pótolja a június 21. számot. — Kohn Ilus Marosvásárhely. Arról a kiadóba císi értesít, hogy mikor járt le az előfizetésed és hogy mennyivel tartozol. Ugyan ő pótolja a 35. számot is. Csekefalvi Tamás Anci Ujszentanna. Rég készülsz már levelet írni és szeretettel üdvözölni nagyapót s egyuttal közölni velem, hogy különösen Öcsike nadselü gondolatait szereted meg. Azt írod, hogy az idén nehéz munka vár reátok, mert Szentannán csak német és román középiskolák vannak s így Kátóka nővéreddel együtt magántanulók lesztek. Jár hozzátok egy tanár bácsi mindennap és így árván marad a hínlád, a tizenegy babád s még a Budzi kutyával és a Miska macskával sem játszhatok annyit. Hát bizony az iskolai esztendőben nem sok idő jut a játékra, de jut még is valami, aztán ha azzal a gondolattal tanultok, hogy szorgalmas tanulással gyorsan elrepiül az idő, egyszerre csak azon veszitek észre magatokat, hogy itt van a nagy vakáció! Ha Szentanna felé visz az utam, mondanom se kell, hogy meglátogattak. — Farkas Irén és Annus Marosvásárhely. A románból fordított adoma a papról és a cigányról régi jó ismerős, de nem végeztek felesleges munkát, mert ezzel is gyakorollátok magatokat. A nyári beszámolótok tulságosan rövid s arról nem irtok, ami a legfontosabb: mit láttatok és tapasztaltatok tanulságosat. A rejtvényetek sorra kerül. — Kovács Mária Székelykeresztur. A 35. szám a kereszturni postáról azzal a megjegyzéssel jött énhozzám, hogy a cimed hiányos és e miatt nem lehetett kézbesíteni. Ird meg pontosan, hogy melyik utcában és hányadik szám a'att laktok. — „Atlasz vagyok.“ Sajnálattal kell megállapítanom, hogy sem tartalmi, sem formai tekintetben nem találtam meg az Istenadta köllőt. A gyógyszerész pálya egyike a legszebb és leghasznosabb pályának s így könnyen lemondhat e versírásról, amire tehetése nincs. Es tanácsos is lemondani, mert akinek vers faragáson áll az esze, könnyen megtévedhet a keze a gyógyszerkészítésben. — Sárossy Béla Madéfalva. Megígérted, hogy leírod a csiksomlyói búcsut s ime, be is váltottad ígередet. Leírod pedig a következőképpen: A Madéfalván tartott szentmise után a plébános ur azt mondta: „Na, Bélus, jössz velem a búcsura! Hazaszaladtam és édes szülőim engedelmevel a plébános ur bevitt

Csiksomlyóra. Amikor megérkeztünk a kegytemplomba és felmentünk a kórusra és amikor meglátam a szép, nagy tömeget, szemem-szájam elátozottam. Hát mikor énekelni kezdett a sokaság! Ugy éreztem magam, mintha angyali zene vett volna körül engem. A szent misét végighallgattuk a kóruson. Bálint Lajos csiksomlyói préyos ur misézett, sok barát, világi pap segédletével. A szentmisét végighallgatva kijöttünk a templomból. Azután plébános ur elvezetett s megmutatta a szent Ferenc-rendi zárdát. Es a plébános ur egy barától imakönyveket vásárolt. Később megkerestük a madéfalvi kereszttel és kereszttel alatt menlünk haza. Azt a sok mézeskalácsost, sátrat, autót el nem tudom feledni.“ Ime, közöltem leírásodat, mely igazán dicséretre válik a IV. elemista tanulónak. Ugy látom, különő tanítód van, mert he yesírás lekitetésben is kifogástalan a leveled. Ha Isten élte, teljesítem kívánságodat, ami több unokámnak is a kívánsága és elmegyek majd Csikszeredába is, hogy meséljek „a kis székely góbéknak.“ Tolmácsold kedves szüleidnek viszont üdvözléteket. A kiadóba císi pótolja a 4. számot. — Leitner Veronka Déva. Nem számítottál arra, hogy oly hosszú üzenetet küldök neked, de hosszan üzentem azért, mert leveled bőséges anyagot szolgáltatol válaszra. Örömmel olvasom mostani leveleddől, hogy apukád, akinek mellhártya gyulladása volt, már jobban van. Azt írod, szeretnéd, ha pályázatot lüznék ki az ujságban. Ugy látzik, elkerülte a figyelmedet, hogy most is van egy pályázat, melyben unokáim a nyári vakációról számolnak be. Erről a pályázatról még nem késétél le. A Gombország című rajzod ügyes rajz s ilyen nagy gombok, amilyeneket te rajzollál, valóban csak gomba-országban teremhetnek, Közlésre ugyan nem alkalmas e rajz, de mutatkozik benne a rajzoló tehetség. Öcsike aligha teljesítheti azt a kívánságodat, hogy még egyszer hadat üzenjen a tükörnek, mert drága ám most a tükör. Majd kárpóto: ő léged egyéb „nadselü“ gondolatokkal. A 35. számot pótolja a kiadóba císi.

A magyar nóta.

Irtá: VIRSIK IRMA.

Csendes, mélézó, édes dallam
Cseng a komor falak között,
Altató dallal virraszt egy anya
Gyermeke bölcsője fölött.
Angyali, édes mosoly ül ki
A kised halovány arcára,
Mosolya édes álomba olvad
A magyar nóta hangjára.

A kis falura esti pir nevet,
Fárasztó munka mind véget ér,
Meggzólal a hegedű, melyet halkan
Az akácok suttogása kísér.
A magyar nóta hallatára
A munkás kedv visszatér,
Az aggastyán újra ifjúvá lesz,
Ismét a rózsás korban él.

Két távollevő, ifju szívnek
A megbízható, biztos pósta,
Galambnál gyorsabb, szívhez szóló,
Ezüstcsengésű, magyar nóta.
O, magyar nóta, drága kincsünk!
Te a világ legszebb dala!
Légy most szívünk közös sebének
Isten-nyujtotta balazsama.

(Malacka, 1924 június 13-án)

Legjobb gyermekápoló Höfer 1. sz. gyermek hintőpora Höfer

Baby-crème. Kapható az összes patikákban, drogueriakban és illatszerárakban.

A verseny állása!

A Cimborá előfizetést gyűjő versenyének feltételei szerint a Cimborá kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtatott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. jul. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzártának napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Visszaérkezett három gyűjtőiv.

Jelen számunk zártának napja 1924. szeptember 28.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimborá kiadóhivatalának beküldötték;

Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy teljesen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárásának napjáig még 84 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. szept. 28.

FÜRDŐSZAPPAN
világhíres

LEGSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓBB KLISÉKET
a kolozsvári Minerva R.-T. cinkográfiai műintézete készíti.
Megrendeléseket felvesz a központi iroda **CLUJ-KOLOZSVÁR** Str. Regina Maria 1.

Köhögésnél, : **SIROMALT** használ! 000
hurutnál, csak a **SIROMALT** Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható!

BERSON **GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP**
a legjobb anyagból
MINŐSégi MARKA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A CIMBORA képes heti gyermeklap előfizetési árai

1924. október hó 1-től az alábbiak:

Romániában		Csehországban	
negyedévre . . . 90 leu		negyedévre . . . 20 ck.	
félévre . . . 180 leu		félévre . . . 40 ck.	
egész évre . . . 360 leu		egész évre . . . 80 ck.	

Jugoszláviában		Magyarországban	
negyedévre 50 dinár		negyedévre 36000 K	
félévre . . . 100 dinár		félévre . . . 72000 K	
egész évre 200 dinár		egész évre 144000 K	

Ausztriában

negyedévre —	28000 osztr. korona
félévre —	56000 osztr. korona
egész évre —	112000 osztr. korona

A Cimbora előfizetési díjait az előfizető a következő helyeken fizetheti be:

Romániában

Arad, Barót, Bánffyuhnyad, Dés, Déva, Dicsőszentmárton, Fogaras, Gyergyószentmiklós, Gyulafehérvár, Kézdivásárhely, Kovászna, Lugos, Lupény, Maroshévíz, Marosvásárhely, Máramarossziget, Nagybánya, Nagyenyed, Nagykároly, Nagyszalonta, Nagyszében, Nagyvárad, Petroszény, Segesvár, Szászrégen, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely, Temesvár, Torda, Vajdahunyad, Vulcán és Zilah városokban három havonta megbizottunk, *Bihari József* nyug. postafelügyelői személyesen jentkezik az előfizetési díjakért.

Ugyancsak személyesen megbizottaink veszik fel az előfizetési díjakat:

Kolozsvárott a Lloyd Express hirdetési iroda, *Brassóban* Krafft János, a Brassói Lapok pénzbeszedője,

Sepsiszentgyörgyön Szász Jenő, *Csikszeredán* Orbán Balázs, a Ganz-féle villamossági r. t. tisztviselője.

Minden más romániai városban vagy faluban lakó előfizetőink előfizetési díjaikat küldjék be postautalványon a Cimbora kiadóhivatalának, Satu-Mare.

Csehországban

az előfizetési díjak a Cimbora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlájára az alábbi pénztintéze teknél fizethető be:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmecz: Bodrogközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankgyűlet.

Roznava: Roznyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimbora egyedárusítója és főbizománya.

A Cimbora könyvosztálya raktárról szállít irodalmi értékű ifjusági könyveket. Jelenleg az alábbi könyveket szállithatjuk:

A ma költői	8 lei.
Balázs Ferenc: Mesefolyam	50 "
Benedek Elek: Katalin	80 "
" " : Zsuzsika könyve	65 "
" " : Galambok	65 "
" " : Öcsike könyve	60 "
" " : Rókháné komámasszony	55 "
" " : Többsincs királyfi	40 "
" " : Hires erdélyi magyarok	40 "
" " : Oh szép ifjuságom	55 "
Benedek Elek: Cimbora 1923. I. félév	150 "
" " : Cimbora 1923. II. félév	150 "
Butykó: Törvénytárgyazat. (Cserkész-törvények.)	12 "
Chun: Mély tengerek világa	180 "
Cooper: A vadfogó	95 "
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60 "
Esopus: Háromszáz meséje	120 "
Ewald: Állatok	70 "
Ezeregy éjszaka meséi	105 "
Farkas Gy.: A fáborgtűz üzen. Cserkészbeszélések.	12 "
" " : Forrongó lelkek. Regény.	40 "
Gaál Mózes: Három kenyeres pajtás	65 "
" " : Az utolsó lantos	55 "
Hankó Vilmos: Universum VI.	260 "
" " : " VII.	260 "
" " : " VIII.	260 "
" " : " IX.	260 "
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "
" " : Szökés a teknőben	75 "
Mark Twain: Tamás urfi mint defektív	105 "
May Károly: A félelmetes	145 lei
" " : A Skipetárok földjén	130 "
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	130 "
Monoky Sándor: Tündérmese	25 "
Münchhausen: Meséi	80 "
Radványi K.: Napsugár leventék	10 "
Sebők Zsigmond: Csutora Jancsi kalandjai	130 "
Sven Hedín: Az északi sarktól a déli sarkig	170 "
Sziklay Ferenc: Hangzatka	80 "
Szondy György: Börme	80 "
Sztrilich-Kóczy: Táborig munkák.	12 "
" " : Cserkész segítségnyújtás.	8 "
Térképismertetek 24 képpel.	12 "
Verne Gyula: Egy sorsjegy	105 "
Verne Gyula: A francia zászló	105 lei.
" " : Begum 500 milliója	120 "
" " : Utazás a hold körül	130 "

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel ellenében szállítjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számítottunk fel.

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMÁR
A SZERKESZTÉSERT DÉNES SÁNDOR FELEL.
A SZINES OIMLAPOKAT ÓOSVÁR REFZŐ RAJZOLTA